

STAV PRAVIDLA N+3 / N+2

ČERVENEC 2011

Ministerstvo pro místní rozvoj
Odbor řízení a koordinace NSRR
Staroměstské náměstí 6
110 15 Praha 1

E-mail: nok@mmr.cz

Vydáno NOK-MMR 23. srpna 2011

STAV PRAVIDLA N+3 / N+2

Pravidlo n+3 / n+2 může být považováno za **administrativní nástroj k zajištění plynulosti čerpání finančních prostředků** ze SF / FS. Podle tohoto pravidla musí být alokace podpory pro n-tý rok vyčerpána v následujících třech / dvou kalendářních letech. Pro alokace roku 2008, 2009 a 2010 platí pravidlo n+3. Na alokace roku 2011 a 2012 se vztahuje pravidlo n+2. Část rozpočtových závazků dosud otevřená k 31. prosinci 2015, tj. alokace roku 2013, se automaticky zruší, pokud k ní Evropská komise neobdrží přijatelnou žádost o platbu do 31. března 2017 (odst. 3 čl. 93 Obecného nařízení). Prostředky, které nejsou z příslušné alokace vyčerpány do daného roku, podléhají tzv. **automatickému zrušení závazku**. Znamená to, že alokace podpory na daný rok je snížena o nevyčerpané finanční prostředky a tyto jsou navráceny zpět do rozpočtu EU.

Na konci roku 2011 budou řídicí orgány OP prvně konfrontovány s plněním pravidla n+3, a to pro alokaci roku 2008. Dle tohoto pravidla musí být na **konci roku 2011 certifikovány výdaje ve výši přibližně 15 %¹ celkové alokace OP** na celé programové období 2007–2013.

V případě hrozby nenaplnění pravidla n+3 / n+2 mohou být za účelem snížení rizika automatického zrušení závazku využity tzv. **předběžné platby** (zálohy). Jedná se o finanční prostředky, které poskytla Evropská komise České republice pro každý OP² na počátku programového období. S ohledem na nastavení programového období MMR-NOK doporučuje ponechat možnost jejich případného využití na rok 2013, tj. rok, kdy dojde k souběhu pravidla n+3 pro alokaci 2010 a pravidla n+2 pro alokaci 2011, tedy kdy jednotlivé OP musí mít certifikovány výdaje ve výši přibližně 64 % celkové alokace OP. Nicméně způsob implementace každého OP, resp. využití předběžných plateb je plně v gesci a odpovědnosti řídicího orgánu OP.

Ve snaze předejít automatickému zrušení závazku nejen v roce 2011, ale zejména v příštích letech implementace (zvláště v roce 2013 z výše uvedených důvodů), je nezbytné zaměřit se na hodnocení stavu čerpání jednotlivých OP v delším časovém horizontu. Důležité jsou zejména informace o predikcích stavu čerpání OP v nejbližších letech a zvláště také vyhodnocení plnění stanovených predikcí.

Parametry sledování

Plnění pravidla n+3 / n+2 je sledováno dle následujících kritérií:

- v EUR (rozpočtové závazky jsou přijímány v EUR, ve stejné měně také probíhají certifikace výdajů)
- za zdroje EU (tj. ESF, ERDF a FS; na národní zdroje se automatické zrušení závazku nevztahuje)

¹ Hranice se dle OP mírně odlišují, u některých OP činí 15,0 %, u jiných 15,1 % a u pražských operačních programů 16,0 %.

² Výše předběžných plateb se liší podle typu fondu EU, ze kterého je realizace daného OP spolufinancována: pro SF (tj. ERDF ESF) činí výše předběžné platby 9 % celkové alokace 2007–2013 a pro FS 10,5 % celkové alokace 2007–2013.

- na úrovni OP (rozpočtové závazky ze zdrojů EU se přijímají na OP, pravidlo n+3 / n+2 se tedy vztahuje na alokace jednotlivých OP na daný rok)
- na úrovni fondů (u vícefondových OP, tj. OP Doprava a OP Životní prostředí)
- na úrovni cílů (u vícecílových OP, tj. OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost, OP Lidské zdroje a zaměstnanost, Integrovaný OP a OP Technická pomoc).

Změna nařízení Rady ES č. 1083/2006

Nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 539/2010 z 16. června 2010 byla schválena změna Obecného Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 spočívající ve **zrušení pravidla n+3 pro alokaci roku 2007** (novela čl. 93 Obecného nařízení). Rozpočtový závazek na rok 2007 byl rovnoměrně rozdělen do šesti následujících let programového období.

Pro ČR je zásadní skutečnost, že dle stanoviska DG Regio³ se nově platné podmínky vztahují také na OP Výzkum a vývoj pro inovace.

Aktuální stav plnění pravidla n+3 / n+2

Stav implementace jednotlivých OP se ve vztahu k plnění pravidla n+3 / n+2 velmi liší. K 3. srpnu 2011 **pravidlo n+3 pro alokaci 2008 již nyní bez započítání předběžné platby splňují** tyto operační programy (graf 2):

- ROP Jihovýchod,
- ROP Střední Morava,
- OP Doprava pro ERDF,
- ROP Severovýchod,
- OP Přeshraniční spolupráce Česká republika–Polsko,
- ROP Severozápad,
- ROP Moravskoslezsko,
- ROP Střední Čechy
- OP Praha–Adaptabilita.

Všechny tyto operační programy mají vyčerpáno, resp. certifikováno více než 15 % celkové alokace OP na celé programové období a v současné době čerpají finanční prostředky z alokací na další roky programového období.

Při monitoringu naplňování pravidla n+3 / n+2 jsou sledovány také další ukazatele, které předchází samotné certifikaci a vypovídají o průběhu realizace OP. Za tímto účelem jsou sledovány **prostředky v souhrnných žádostech zaúčtovaných PCO**. Na základě tohoto stavu lze odhadnout vývoj čerpání

³ Generální ředitelství Evropské komise pro regionální politiku, které je správcem Kohezní politiky EU.

finančních prostředků OP v časovém horizontu několika měsíců a lze tedy posoudit, kdy se OP přiblíží požadované hranici pro naplnění pravidla $n+3 / n+2$.

K 3. srpnu 2011 lze předpokládat naplnění pravidla $n+3$ pro alokaci 2008 bez započítání předběžné platby u těchto operačních programů:

- OP Podnikání a inovace,
- OP Lidské zdroje a zaměstnanost v rámci cíle 1,
- OP Praha–Konkurenceschopnost,
- OP Životní prostředí pro ERDF.

Pokud PCO certifikuje aktuálně předložené prostředky v souhrnných žádostech, navýší se o ně stav certifikovaných výdajů a tyto OP dosáhnou nebo překročí v nejbližším půl roce potřebnou hranici pro naplnění pravidla $n+3$ pro alokaci 2008.

Do této skupiny lze zařadit také **ROP Jihozápad**. Tento OP dlouhodobě vykazuje nízký stav certifikovaných výdajů (3,7 % celkové alokace OP) v důsledku pozastaveného procesu certifikace na základě rozhodnutí Platebního a certifikačního orgánu (blíže o pozastavení certifikace v závěru této kapitoly). Současně disponuje vysokým objemem finančních prostředků v souhrnných žádostech (33,5 % celkové alokace OP). V případě, že do konce roku 2011 bude obnovena certifikace a PCO certifikuje předložené finanční prostředky, lze předpokládat, že ROP Jihozápad naplní pravidlo $n+3$ pro alokaci 2008 bez využití předběžné platby.

K 3. srpnu 2011 by pravidlo $n+3$ pro alokaci 2008 s využitím plné výše nebo části předběžné platby splnily tyto operační programy, konkrétně:

- OP Životní prostředí pro FS,
- OP Technická pomoc (pro oba cíle),
- Integrovaný OP (pro oba cíle),
- OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost (pro oba cíle).

Ke konci července 2011 by i při započtení plné výše předběžných plateb toto **pravidlo nesplnil**:

- OP Výzkum a vývoj pro inovace. Nicméně řídicí orgán tohoto OP ve spolupráci s MMR-NOK připravil varianty řešení pro případ hrozby automatického zrušení závazku.

Z uvedeného přehledu vyplývá, že všechny operační programy splní pravidlo $n+3$ pro alokaci 2008. V případě některých OP pokrok v implementaci v následujících měsících ukáže, jakou výši předběžných plateb použijí nebo využijí jiné relevantní nástroje pro naplnění tohoto limitu čerpání na konci roku 2011.

MMR-NOK vývoj stavu čerpání finančních prostředků ve vztahu k pravidlu $n+3 / n+2$ pravidelně sleduje a vyhodnocuje. S ohledem na dosavadní stav čerpání vůči tomuto pravidlu MMR-NOK vede

s některými operačními programy tzv. **zesílené řízení rizik**. Cílem této koordinační aktivity je ve spolupráci s představiteli řídicích orgánů OP identifikovat rizika implementace OP a nastavit opatření vedoucí k jejich eliminaci.

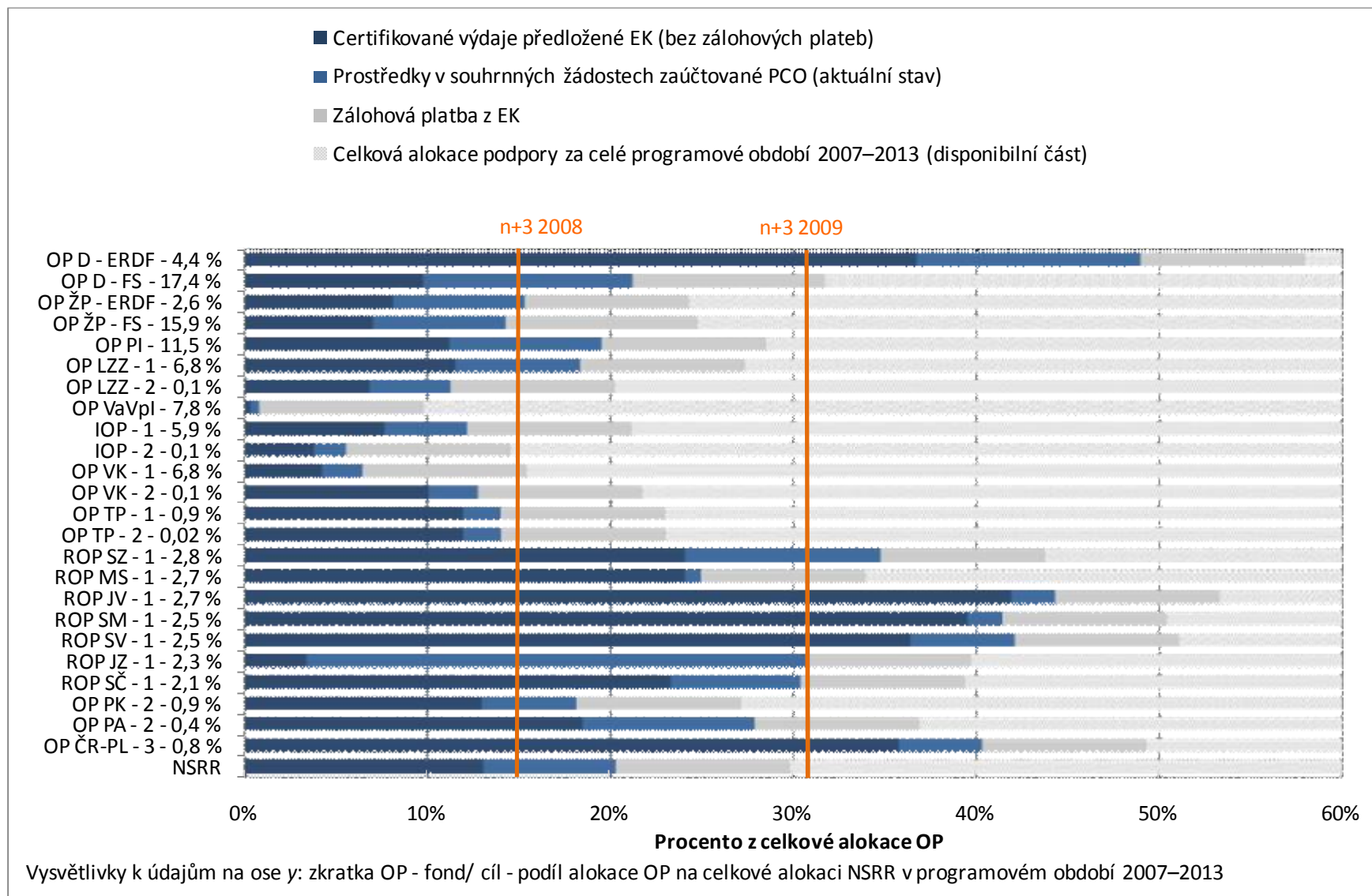
Podrobnější informace o stavu čerpání všech výše hodnocených operačních programů dle fondů a cílů nabízí tabulka č. 1 a graf č. 1.

Tab. 1 – Stav čerpání finančních prostředků jednotlivých OP (příspěvek Společenství, EUR)

OP	Fond	Cíl	Alokace podpory z fondů EU 2007–2013		Prostředky v souhrnných žádostech zaúčtovaných PCO		Certifikované výdaje předložené EK (bez předběžných plateb)		Přeběžné platby z EK	
			od počátku období		od počátku období		od počátku období			
			mil. EUR		mil. EUR	%	mil. EUR	%	mil. EUR	%
			a		b	b/a	c	c/a	d	d/a
OP D	ERDF	1	1 217,9		596,6	49,0	447,4	36,7	105,3	9,0
	FS		4 603,6		977,1	21,2	449,7	9,8	483,4	10,5
OP ŽP	ERDF	1	702,5		107,6	15,3	57,2	8,1	63,2	9,0
	FS		4 215,4		602,3	14,3	296,4	7,0	442,6	10,5
OP PI	ERDF	1	3 041,3		593,8	19,5	340,4	11,2	273,7	9,0
OP LZZ	ESF	1	1 811,8		332,9	18,4	209,1	11,5	163,1	9,0
		2	25,6		2,9	11,3	1,8	6,9	2,3	9,0
OP VaVpl	ERDF	1	2 070,7		16,9	0,8	7,2	0,35	186,4	9,0
IOP	ERDF	1	1 553,0		189,3	12,2	119,0	7,7	139,8	9,0
		2	29,4		1,6	5,6	1,1	3,8	2,6	9,0
OP VK	ESF	1	1 811,8		117,4	6,5	76,8	4,2	163,1	9,0
		2	16,9		2,2	12,8	1,7	10,1	1,5	9,0
OP TP	ERDF	1	243,8		34,2	14,0	29,2	12,0	21,9	9,0
		2	3,9		0,6	14,0	0,5	12,0	0,4	9,0
ROP SZ	ERDF	1	745,9		259,3	34,8	179,7	24,1	67,1	9,0
ROP MS	ERDF	1	716,1		178,7	25,0	172,5	24,1	64,4	9,0
ROP JV	ERDF	1	704,4		312,1	44,3	295,4	41,9	63,4	9,0
ROP SM	ERDF	1	657,4		272,3	41,4	259,8	39,5	59,2	9,0
ROP SV	ERDF	1	672,0		282,9	42,1	244,7	36,4	59,1	9,0
ROP JZ	ERDF	1	619,7		190,4	30,7	21,1	3,4	55,8	9,0
ROP SČ	ERDF	1	559,1		170,0	30,4	130,3	23,3	50,3	9,0
OP PK	ERDF	2	234,9		42,7	18,2	30,5	13,0	21,1	9,0
OP PA	ESF	2	108,4		30,2	27,9	20,1	18,5	9,8	9,0
OP PS ČR-PL	ERDF	3	219,5		88,5	40,3	78,5	35,8	19,8	9,0

Zdroj: MSC2007 – 3. 8. 2011

Graf 1 - Čerpání finančních prostředků jednotlivých OP ve vztahu k pravidlu $n+3 / n+2$

MĚSÍČNÍ MONITOROVACÍ ZPRÁVA – ČERVENEC 2011

Zdroj: MSC2007 – 3. 8. 2011

Pozastavení certifikace

Pozastavení procesu certifikace je jedním z faktorů, který může ovlivnit plnění pravidla $n+3 / n+2$. O pozastavení procesu certifikace rozhoduje Platební a certifikační orgán na základě podezření na nesrovnalost v procesu administrace projektů a implementace OP.

Jedná se o administrativní proces, který je součástí kontrolního mechanismu, zajišťující transparentní čerpání ze SF / FS. Certifikace je pozastavena do doby přešetření podezření na nesrovnalost a sjednání nápravy.

Souhrnný přehled aktuálně pozastavených certifikací dle jednotlivých OP nabízí tabulka č. 2.

Tab. 2 – Přehled aktuálně pozastaveného procesu certifikace dle jednotlivých OP ze strany PCO

OP	Řídicí orgán OP	Datum pozastavení certifikace	Datum obnovení certifikace
ROP Jihozápad	RR Jihozápad	12. 1. 2010	
OP Životní prostředí	Ministerstvo životního prostředí	22. 12. 2010	
OP Výzkum a vývoj pro inovace	Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy	22. 12. 2010	15. 4. 2011 ¹
OP Podnikání a inovace	Ministerstvo průmyslu a obchodu	21. 3. 2011	
ROP Severozápad	RR Severozápad	25. 3. 2011	

Poznámka:

1 Po obnovení certifikace v dubnu 2011 již tato byla dokončena a žádost o platbu byla do EK odeslána dne 3. 6. 2011.

Zdroj: PCO – 3. 8. 2011

